

Zagreb želi da iskoristi vojno skladište Čerkezovac - parlament RS protiv takvog rešenja, vlasti u Sarajevu čute

Već više od godinu prisutan je strah, pa i panika, kod meštana u pograničnim gradovima između BiH i Hrvatske, otkako su se pojavile najave da se u Zagrebu kao najpogodnije mesto gde bi se mogao skladištiti nuklerani otpad planira lokacija na Trgovskoj gori kod opštine Dvor, na granici između dve zemlje. Iz Zagreba zasad nema jasnog odgovora zbog zabrinutosti hoće li lokacija vojnog skladišta Čerkezovac biti konačan izbor za odlaganje otpada niske i srednje radioaktivnosti, ali sudeći po izjavama iz hrvatskih nadležnih tela, koje su mesecima prenosili mediji u BiH, o tome se sasvim sigurno razmišlja kao o najizvesnijoj opciji.

Ta lokacija, na kojoj postoje vojni objekti nekadašnje JNA ukopani u Trgovskoj gori, najpogodnija je za Hrvatsku, pa ona namerava da ih pretvori u skladišta za otpad, uključujući i svoj deo otpada iz Nuklearne elektrane „Krško”. Hrvatski mediji su ranije pisali da je Slovenija nudila Hrvatskoj izgradnju zajedničkog odlagališta nedaleko od Krškog, ali da je 100 miliona evra za Zagreb bila previsoka cena.

Zabrinutost kod 220.000 meštana kao i nadležnih rukovodstava u desetak gradova unsko-sanskog sliva, među kojima ima lokalnih zajednica iz obe zemlje (Hrvatske i BiH) i oba entiteta u BiH, pojavila se jer je zemljiste oko Trgовске gore vodopropusno i trusno, a postoje mnogobrojni potoci i male rečice koje se ulivaju u Unu, pa bi odlaganje otpada predstavljalo opasnost za zdravlje stanovništva. Zato su u aprilu prošle godine peticiju protivljenja potpisivali stanovnici Novog Grada u Republici Srpskoj, ali i Dvora na Uni u Hrvatskoj.

Skupština RS tim povodom je u decembru prošle godine donela i deklaraciju kojom se usprotivila odlaganju nuklearnog otpada na Trgovskoj gori.

„Hrvatski sabor je u oktobru 2014. doneo Strategiju zbrinjavanja radioaktivnog otpada. Skupština RS sa zabrinutošću konstatuje da je lokacija Trgовska gora, udaljena manje od tri kilometra od granice sa BiH, predviđena od Hrvatske za odlaganje radioaktivnog otpada”, navodi se između ostalog u deklaraciji. Očekivalo se da ovih dana sličnu deklaraciju donese i parlament Federacije BiH, ali je poslednja sednica otkazana.

„BiH se snažno protivi izgradnji navedenog odlagališta. Hrvatska može da pronađe prikladnije rešenje, koje ne bi dovelo u opasnost dobrosusedske odnose dve zemlje”, rekao je Igor Crnadak, ministar spoljnih poslova BiH, prošle godine na sednici Međunarodne agencije za atomsku energiju u Beču.

U pograničnim opštinama očekuju snažniju reakciju organa na nivou BiH, posebno znajući

da je kasarna Čekarevac udaljena desetak kilometara vazdušnim putem od Velike Kladuše, mesta gde postoji poznato uporište vrebabija u selu Bosanska Bojna. „Strahujemo za zdravlje, privrednu štetu, ali ne smemo zanemariti ni terorističke opasnosti. Treba zadužiti organe vlasti koji će u pregovorima sa Vladom Hrvatske odlučiti da odlaganje nuklearnog otpada ne može biti tako blizu granice, što zahteva osam lokalnih zajednica iz oba entiteta“, navela je za „Politiku“ Snježana Rajlić, načelnica Novog Grada.

Radioaktivni otpad iz Hrvatske trenutno se skladišti u Zagrebu u Institutu „Ruđer Bošković“, iz kog su u aprilu prošle godine najpre rekli da otpad neće odlagati u opštini Dvor, uveravajući da je tek trećina kapaciteta u institutu iskorišćena. Nekoliko meseci kasnije, to jest u julu prošle godine, opština Dvor pozvao je hrvatski Zavod za radiološku i nuklearnu bezbednost da učestvuje u odabiru lokacije. Od četiri lokacije, rekli su tada u zavodu, Čerkezovac se pokazao najpogodnijim za izgradnju centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada, koji bi išao u više faza sve do 2043. godine.

Izvor: politika.rs